

העשרה¹

עיקרי המשנה של ג'וזפה מציני

התפיסה האתנית גובשה על ידי מספר הוגים שונים, ובהם ז'ול מישלה הצרפתי, הנריק סינקליבין הפולני וליוש קושוט ההונגרי. המרכזי מבין הוגים אלה והמשפיע מביניהם היה ההוגה האיטלקי ג'וזפה מציני (1805 – 1872). תפיסתו של מציני התבססה על מספר עקרונות יסוד:

תפיסת חובות האדם

מציני הוסיף על תפיסת זכויות האדם, שקיבלה ביטוי נרחב בהצהרת זכויות האדם והאזרח במהפכה הצרפתית, את תפיסת חובות האדם כלפי האנושות. על פי תפיסה זו, כל אדם מחויב לכוון את מעשיו כך שישתרו לא רק את עצמו, אלא גם את הקבוצה האתנית אליה הוא משתייך ואת המין האנושי כולו. כל אדם מחויב לפעול למען הזולת ומחויב להקריב מעצמו למען מדינתו, ובכך לשרת את האנושות בכללה.

החלוקה לקבוצות לאום היא חלוקה אלוהית-טבעית

האל חילק את בני האדם לקבוצות לאום נבדלות, וחילק ביניהן את הארצות. לכל עם יש מאפיינים לאומיים המייחדים אותו, אשר נקבעו על ידי האל ואשר עוצבו על ידי האקלים והתנאים הגיאוגרפיים השוררים בארצו.

קבוצות הלאום הן חלקים בלתי נפרדים מהישות האנושית

האל אמנם הטיל על כל לאום תפקיד מובחן, אולם אבחנה זו אינה אמורה לנתק בין הלאומים, אלא להיפך-קבוצות הלאום השונות נתפשות כאיברים שונים של גוף אחד- הגוף האנושי. התפתחות הגוף האנושי תיתכן רק אם כל אחת מקבוצות אלה תמלא את הייעוד הנפרד שהטיל עליה האל. יחד עם זאת, למרות ההיבט האוניברסלי המובהק של תפיסה זו, מציני הדגיש במקביל גם את ההיבט האתני. הוא האמין אמנם בתרומתה הייחודית של כל קבוצת לאום לאנושות, אך לעיתים קרובות הציג את הייחודיות של קבוצת הלאום שלו (קבוצת הלאום האיטלקית) כמשמעותית יותר, ולעיתים אף שאף לכך שההרמוניה הבינלאומית (ראו להלן) תונהג על ידי קבוצת הלאום שלו. גם יתר ההוגים האתניים הציגו לעיתים קרובות גישה דומה לזו (ראו למשל את עיקרי משנתו של פיכטה בקטע ההעשרה הבא בפרק זה).

הרמוניה בינלאומית

קידמת המין האנושי ורווחתו תושג רק אם יתאפשר ללאומים השונים לחיות במדינות לאום משלהם וכל עם יוכל לבטא בצורה הטובה ביותר את תכונות האופי הייחודיות לו. בנוסף, אם כל קבוצת לאום תחיה על אדמתה, לא יהיו עוד סכסוכי גבול ותיווצר הרמוניה ביחסים הבינלאומיים. סכסוכי הגבול הקיימים הם תוצאה בלתי טבעית הנובעת מחמדנותם של המשטרים הקיימים. אם הריבונות תועבר מידי המלכים לידי העם- תעלם העילה להתפרצות המלחמות, היות שאין סכסוך אמיתי בין העמים, אלא רק בין מלכים.

¹ פרק זה הוא פרק העשרה לספר "הלאומיות המודרנית וראשית הציונות" (יגאל משעול; היי סקול).